

POSUDEK

na diplomovou práci Alana Ramadana ze Západočeské univerzity v Plzni Fakulty právnické na téma „Právní aspekty mezinárodní bezpečnosti na Blízkém východě se zaměřením na Golanské výšiny“

Diplomová práce je věnována stále velmi aktuální problematice Blízkého východu. Práce je členěna na úvod, čtyři kapitoly a závěr. Diplomová práce má celkový rozsah 81 stran včetně příloh. Práce byla odevzdána (datum vypracování práce) v březnu 2012. Práce je podle slov diplomanta zaměřena především na právní aspekty mezinárodní bezpečnosti se zaměřením na Golanské výšiny (str. 1). V úvodu své práce konstatuje, že z pohledu mezinárodního práva není problematice Golanských výšin věnována příliš velká pozornost. Cílem práce je posouzení míry vlivu mezinárodních organizací v otázce dosažení a udržení mezinárodní bezpečnosti na Blízkém východě se zaměřením na Golanské výšiny.

Nejprve se diplomant v první kapitole zaměřil na obecné otázky mezinárodního míru a bezpečnosti. Následuje stručný nástin historie mezinárodní bezpečnosti v obecnosti a poté historický vývoj mezinárodní bezpečnosti na Blízkém východě. Vývoj spěje k mandátům Společnosti národů, mandátní správě Palestiny v Sýrii a Iráku až po vznik státu Izrael v roce 1948. V souvislosti se vznikem izraelského státu se autor zabývá v obecné rovině i vznikem státu a nabýváním území (str. 21 a násl). Obecné otázky vzniku státu aplikuje na vznik Izraele. V této souvislosti poukazuje na spor, který trvá do dnešní doby, že území Palestiny nebylo územím bez pána a bez osídlení, jak někteří za účelem ospravedlní podpory přesídlení židovského obyvatelstva do Palestiny tvrdili (str. 22).

Další kapitola je zaměřena na problematiku mezinárodní bezpečnosti na Golanských výšinách. Na str. 26 této části autor konstatuje, že se Izrael rozhodl dne 4. června 1967 k preemptivnímu úderu a dále, že z hlediska mezinárodního práva nelegitimním. Při ústní obhajobě by měl vysvětlit, jak hodnotit tzv. preemptivní sebeobranu z hlediska mezinárodního práva. Otázkou je rovněž význam zmíněné rezoluce Rady bezpečnosti č. 236 z roku 1967, zejména z hlediska její závaznosti.

Dále se diplomant zabývá podrobným rozбором rezoluce č. 242 k situaci po Šestidenní válce, která mimo jiné vyzývá ke stažení izraelských ozbrojených sil z okupovaných území. Rozebírá interpretace ze strany Izraele i arabských států. Konstatuje, že rezoluce je závazná pro všechny zúčastněné strany, provádí i srovnání s rezolucí č. 660 z roku 1990, která se týká okupace Kuvajtu jejíž splnění bylo vynuceno silou (str. 29). Pokud

jde o srovnání, vzniká otázka zda je rezoluce č. 242/1967 právně závazná a tudíž zda by bylo možné podobně vynutit i splnění této rezoluce? Dále se logicky autor zaměřil na právní režim platný na okupovaných územích (str. 30). V této souvislosti se ve své práci zabývá problematikou výstavby židovských osad na území okupovaných Golanských výšin (str. 31 a násl.). Aplikuje zde příslušná ustavení Ženevské úmluvy IV z roku 1949 a Haagskou úmluvu o zákonech a obyčejích pozemní války z roku 1907. Dále se autor zabývá dalším vývojem. Otázkou je zda izraelský zákon o Golanských výšinách z roku 1981, odsouzený rezolucí Rady bezpečnosti č. 497 je anexí daného území? Následně se diplomant zabývá rezolucemi Valného shromáždění OSN k otázce okupovaných arabských území.

Třetí kapitola je zaměřena na mezinárodní organizace a jejich působení na Blízkém východě. Zabývá se zde úlohou Společnosti národů, oblastních dohod a orgánů – Ligu arabských států a následně zejména úlohou OSN, pokud jde o Blízký východ. Dále se zde zabývá bezpečnostní situací po vyhlášení států Izrael a v této souvislosti problematikou uprchlictví z hlediska Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951. Analyzuje rovněž úlohu OSN, pokud jde o vývoj na Blízkém východě od roku 1948. V tomto směru se zabývá i pozorovatelskou misí UNTSO z roku 1948 a dále také mírovými operacemi OSN, zejména mírovou operací UNEF I v roce 1956 ustavenou v době suezské krize. Poslední kapitola je věnována mezinárodním mírovým iniciativám na Blízkém východě. Pozornost zde autor věnuje mimo jiné mírovým smlouvám, diplomacii pro řešení palestinského problému apod.

Pokud jde o hodnocení, v diplomové práci diplomant naplnil stanovený cíl. Jeho úkol nebyl lehký z toho důvodu, jak sám konstatuje v úvodu své práce není zejména problému Golanských výšin věnována v odborné literatuře příliš velká pozornost. Velmi kladně hodnotím snahu uchazeče zabývat se právními souvislostmi zkoumané problematiky, Ať již se jedná o otázku vzniku státu, zákazu použití síly, mezinárodního humanitárního práva, uprchlického práva apod. Ve své práci prokázal svou schopnost pracovat s právními, ale i dalšími zdroji. Pokud jde o literaturu, použil díla českých i zahraničních autorů, které se vztahují k dané problematice a dokumenty. Pracoval i s internetovými zdroji, které se vztahují k danému tématu.

Diplomovou práci **doporučuji** k ústní obhajobě, hodnotím ji klasifikačním stupněm **výborně**. Při ústní obhajobě doporučuji, aby se diplomant zaměřil na výše zmíněné otázky a připomínky.

V Praze dne 2. května 2012

doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.